

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Mgr. et Mgr. Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobce: **M. H.,**
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**
sídlem Komenského nám. 125, 530 02 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 8. 2020, č.j. KrÚ
58670/2020/ODSH/16

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal soudního přezkumu a následného zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Moravská Třebová (dále jen „*správní orgán I. stupně*“), jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v platném znění (dále jen „*zákon o silničním provozu*“).
2. Prvně uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tak, že dne 11. 6. 2019 v 22:30 hodin v obci Moravská Třebová řídil motorové vozidlo tovární značky Seat Cordoba, registrační značky X od svého bydliště do ulice J. K. Tyla, kde před domem č. p. 8 vozidlo odstavil, snažil se od něj odejít a zde byl hlídkou Policie ČR zastaven a kontrolován, přičemž lustrací řidiče bylo zjištěno, že není držitelem příslušného řidičského oprávnění. Dalšího přestupku se měl žalobce dopustit tak, že se za výše popsané situace odmítl podrobit výzvě k orientačnímu testu na přítomnost omamné nebo psychotropní látky a z tohoto odmítnutí vyplývají výzvě k odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu. Za spáchání těchto přestupků byla žalobci uložena pokuta ve výši 28 000 Kč, trest zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 14 měsíců a povinnost uhradit náklady řízení v paušální částce 1 000 Kč.
3. V žalobě žalobce namítal, že mu nebylo prokázáno řízení vozidla kdykoli během dne údajného spáchání přestupku. Proto nebyl povinen podrobit se jakémukoli testu či lékařskému vyšetření, ani mít u sebe doklady od vozidla a tyto na výzvu předložit. Žalobce byl totiž policisty kontrolován na ulici jako chodec, nikoli jako řidič motorového vozidla, které se navíc nacházelo na zcela jiném místě. Správní orgán dospěl k závěru o řízení vozidla žalobcem pouze na základě výpovědi policistů, avšak nezkoumal jejich vztah k žalobci, a to i přesto, že podle policistů se mělo jednat o cílenou kontrolu žalobce a jeho vozidla. Přitom policisté nijak nevysvětlili, proč by měli osobně a konkrétně znát přímo žalobce a chtít ho kontrolovat.
4. V další části žaloby žalobce namítal neprokázání předmětných výzev ze strany zasahujících policistů. Podle žalobce není z napadeného rozhodnutí zřejmé, kdy, kým a jak konkrétně měl být žalobce vyzván k podrobení se orientačnímu a následně lékařskému vyšetření. Žalobce byl policistou pouze neformálně dotázán, zda požaduje podrobit se lékařskému vyšetření. Aby však došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu, je třeba kvalifikované výzvy. Tato výzva však dána nebyla a správní orgán ji neprokázal. Proto se žalobce výše uvedeného přestupku ani nemohl dopustit.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se námitkou věrohodnosti zasahujících policistů již zabýval v napadeném rozhodnutí. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „*NSS*“) ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007-114. Pokud jde o znalost policistů ohledně osoby žalobce, žalovaný odkázal na kartu řidiče – žalobce s přestupky včetně trestné činnosti spojené s dopravou (ust. § 274 odst. 1

trestního zákoníku), a rovněž na odvolání žalobce, v němž jeho zmocněnec sám uvedl, že žalobce je z minulosti znám jako problémový mladík. Policisté neměli na věci žádný osobní zájem, se žalobcem je nepojili žádné vztahy. Policisté viděli řídit vozidlo žalobcem a v jeho blízkosti ho následně ztotožnili. Provedení kontroly bylo v jejich zákonné kompetenci. Žalobce byl vyzván k provedení orientačního vyšetření na přítomnost jiné návykové látky než alkoholu, to však žalobce odmítl. Písemné poučení týkající se provedení orientačního a případně následného lékařského vyšetření žalobce odmítl podepsat. Není pravdou, že by žalobce nebyl poučen o důsledcích svého rozhodnutí spočívajícím v odmítnutí se podrobení orientačnímu testu. Žalovaný tedy navrhl žalobu zamítnout.

6. V replice k vyjádření žalovaného žalobce ještě sdělil, že nenamítal nepravdivost výpovědi policistů, ale skutečnost, že se jich jako svědků správní orgán na rozhodné skutečnosti neptal. Policistou byl dotázán, zda „požaduje“ podrobit se lékařskému vyšetření. Osobní znalost žalobce ze strany policistů vyvolává otázky o motivech jejich jednání v daném případě.
7. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům. Žaloba není důvodná.
8. Podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu: *„Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění.“*
9. Podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu: *„Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.“*
10. Ze správního spisu plynou pro tuto věc následující důležité skutečnosti. Policie ČR, obvodní oddělení Moravská Třebová přípisem ze dne 12. 6. 2019 oznámila správnímu orgánu I. stupně podezření ze spáchání přestupku, jehož se měl dopustit žalobce. Přílohou tohoto oznámení byl úřední záznam o kontrole, poučení podle § 13 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii“), který žalobce odmítl podepsat, úřední záznam o kontrole řidiče a dva úřední záznamy o podání vysvětlení podezřelého žalobce a svědka M.
11. Žalobce policistům sdělil, že vozidlo řídil jeho kamarád pan M.. Svědek M. uvedl, že vozidlo řídil po městě Moravská Třebová, kdy žalobce seděl na místě spolujezdce. Vozidlo i s žalobcem nechal následně zaparkované před domem žalobce a domů odešel pěšky. To vyplývá z výše uvedeného úředního záznamu policejního orgánu ze dne 11. 6. 2019.
12. Správní orgán I. stupně vydal ve věci dne 13. 8. 2019 příkaz, kterým žalobce uznal vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o silničním provozu a přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) téhož zákona.
13. Proti uvedenému příkazu podal žalobce odpor. V něm uvedl, že dechovou zkoušku odmítl, neboť jednání policistů považoval za šikanu. Nebyl podle něj důvod, proč by se

měl jako občan procházející se na ulici podrobovat dechové zkoušce na alkohol. Také má za to, že předmětní policisté, kteří ho zastavili, jsou proti němu zaujatí a obvinění vykonstruovali.

14. Při ústním jednání dne 9. 10. 2019 se žalobce prostřednictvím svého zmocněnce vyjádřil k předmětné události. Zmocněnec žalobce (otec) zapůjčil dne 11. 6. 2019 klíče od vozidla kamarádovi žalobce, panu M. Pan M. také řídil, neboť žalobce řídit nesmí. Po 22 hodině odjížděl žalobce se svědkem M. z restaurace na čerpací stanici ÖMV v Moravské Třebové. Zde natankovali a nakonec dojeli na ulici J. K. Tyla, kde svědek M. vozidlo odstavil u krajnice, uzamkl a předal klíče žalobci. Policie dostihla žalobce v době, kdy šel pěšky po ulici a vozidlo zcela jistě neřídil. Policie pátrala po údajném řidiči právě jen v místech, kde bydlí žalobce, neboť ho zná z osobní a místní znalosti. Dechové zkoušce se odmítl podrobit, protože nevěděl, za jakým účelem ho k tomu policisté vyzývají. Chtěl volat otci a poradit se, ale policie se mu snažila telefonní přístroj odebrat.
15. Při svědecké výpovědi dne 31. 10. 2019 svědek M. k věci vypovídal víceméně shodně jako žalobce při ústním jednání dne 9. 10. 2019. Uvedl, že vozidlo zastavil na ulici J. K. Tyla a pak šel pěšky domů. Po celou dobu dne 11. 6. 2019 od 18:30 hodin do 22:30 hodin řídil předmětné vozidlo. Žalobce vozidlo neřídil. K dotazu na rozpor mezi tím, co sdělil policejnímu orgánu a nynější výpovědi, zejména pokud jde o odstavení vozidla a následný odchod domů, svědek uvedl, že byl z výpovědi na Policii ČR špatný. Nikdy u výsledku nebyl, nevěděl, zda nemůže žalobci svou výpovědi nějak uškodit. Policisté mu říkali, jak to bylo a svědek měl podle svého vyjádření jen přikyvovat.
16. Dne 9. 12 2019 vypovíдали před správním orgánem I. stupně i zasahující policisté prap. P. a prap. V. Svědek P. uvedl, že řídil služební vozidlo a s kolegou V. vykonával obhlídkovou službu. V ulici Jiráskova spatřili vozidlo vyjíždějící z ulice Zahradnická a jedoucí směrem k ulici J. K. Tyla. Svědek P. v tomto vozidle poznal žalobce, jiné osoby ve vozidle nebyly. Žalobce před nimi ujížděl a vozidlo se jim ztratilo z dohledu. Následně spatřili vozidlo zaparkované v řadě vozidel na ulici J. K. Tyla. V uličce mezi domy se nacházel žalobce. Ten byl policisty vyzván ke kontrole na alkohol a omamné a psychotropní látky. To žalobce odmítl. Na služebně pak žalobce sdělil, že vozidlo řídil jeho známý, pan M. Policisté následně vyslechli svědka M., který uvedl, že vozidlo řídil k domu žalobce a zde mu také předal klíče od vozidla. Rovněž svědek V. uvedl, že ve vyjíždějícím vozidle poznal osobu žalobce.
17. Správní orgán I. stupně vydal dne 13. 3. 2020 rozhodnutí o přestupku, jak již uvedeno v bodu 1 a 2 tohoto rozsudku.
18. Proti tomuto rozhodnutí podal zmocněnec žalobce odvolání. V něm namítal, že žalobce měl dne 13. 6. 2019 skládat závěrečné zkoušky v autoškole, neměl si tedy důvod škodit. Následně v odvolání popisuje průběh předmětné události, jak jej vnímal. Policisté se podle jeho názoru chovali k žalobci nevhodně. Žalobci chtěli jen znepríjemnit život. Svědek M. pak na služebně podepsal policistům to, co jim vyhovovalo, protože byl vystrašený. Až při výpovědi na odboru dopravy u prvostupňového orgánu změnil výpověď, neboť tam byl již v klidu a nemusel se ničeho bát. Záznamy z kamer pak vypovídají o tom, že vozidlo řídil svědek M. Policisté nepátrali po svědkovi M., ačkoliv jim žalobce řekl, že to byl M., kdo řídil vozidlo.

19. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění konstatoval, že neshledal důvody, pro které by mělo být odvoláním napadené rozhodnutí nezákonné.
20. Pokud jde o první žalobní námitku, tedy řízení, resp. tvrzené neřízení vozidla v předmětný čas žalobcem, je z výše popsaného skutkového stavu a provedených důkazů zřejmé, že správní orgán se musel vypořádat se skutečností, že zde proti sobě stála dvě protichůdná tvrzení. S ohledem na zásadu volného hodnocení důkazů nelze vycházet bez dalšího z toho, že například výpověď policistů má větší váhu než výpověď svědka. Proto bylo úkolem správního orgánu zejména pečlivě zhodnotit věrohodnost a konzistentnost výpovědí. Pokud pak správní orgán shledá rozpor mezi takovými důkazními prostředky a přikloní se k jedné z vzájemně protichůdných skutkových verzí, je povinen svůj postup řádně popsat a přesvědčivě zdůvodnit.
21. V nyní projednávaném případě správní orgán těmto povinnostem dostál. V odůvodnění prvostupňového, jakož i napadeného rozhodnutí neabsentují úvahy, kterými správní orgány podepřely svůj závěr o nevěrohodnosti výpovědi svědka M. V daném případě existoval rozpor mezi původním tvrzením svědka M. a jeho následnou výpovědí před správním orgánem. Svědek M. přitom změnu své výpovědi věrohodně nevysvětlil. Na vysvětlenou uvedl pouze to, že policisté mu říkali, jak se celá věc odehrála a on jen přikyvoval. Takové tvrzení soud neshledává věrohodným. Z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 11. 6. 2019 je zřejmé, že svědek poměrně podrobně popsal celé časové období v předmětný den, kdy s žalobcem jezdil ve vozidle, včetně například informace o tom, že jim otec žalobce předal klíče od vozidla. Těžko si lze představit, že by takovými informacemi disponovala policie a svědek by z ničím neodůvodněného strachu měl jen přikyvovat. Svědek M. ani neuvedl, že by ho policisté měli jakkoli nutit k tomu, co má v rámci podání vysvětlení říci. Stejně tak je, že prvně uvedená výpověď svědka M. plně koresponduje s výpovědí zasahujících policistů. K tomu došel i správní orgán a to bylo také důvodem, proč dospěl k závěru o věrohodnosti skutkového stavu popsaného zasahujícími policisty. Věřodně vysvětlit změnu výpovědi ohledně řízení vozidla se svědkovi M. nepodařilo.
22. Pokud jde o vztah policistů a žalobce, krajský soud ze správního spisu neshledal nic, co by nasvědčovalo jakémukoli negativnímu postoji policistů vůči žalobci. Policisté v předmětné době plnili své služební povinnosti při běžné hlídkové činnosti. Vzhledem k okolnostem spočívajícím v častém porušování předpisů v dopravě (evidenční karta řidiče na č. 1. 7 a 8 správního spisu) není podle soudu nic neobvyklého na tom, že policisté měli povědomí o osobě žalobce, neboť ho znali z minulosti. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádnou konkrétní a věrohodnou událost, z níž by se dalo usuzovat na údajnou zaujatost policistů ve vztahu k osobě žalobce. Úvahy žalobce obsažené zejména v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, kterými se snažil poukázat na takovou zaujatost, jsou bez dalšího jen ničím nepodloženým tvrzením. Rovněž NSS se již v minulosti opakovaně zabýval věrohodností a objektivností výpovědí zasahujících policistů v řízení o přestupku. Dovodil, že není na místě o takové věrohodnosti pochybovat v situaci, kdy ničeho nenasvědčuje tomu, že by policisté měli v konkrétní věci zájem na jejím výsledku. V rozsudku ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007-114, s. 8 NSS k věrohodnosti policistů v obdobné věci uvedl: „*K osobě policisty a tím i věrohodnosti jeho výpovědi Nejvyšší správní soud dodává, že nemá důvodu pochybovat*

o pravdivosti jeho tvrzení, neboť na rozdíl od stěžovatele neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonával jen svoji služební povinnost při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem; nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by policista v této věci uvedené zásady překročil. Nebyla proto shledána důvodnou námitka stěžovatele, že správní orgány i krajský soud vycházely v dané věci z „trojjediného zdroje“, jímž bylo „Oznámení přestupku“, úřední záznam a svědecká výpověď téhož policisty.“ Také v nyní projednávané věci žalobce na jedné straně zpochybňuje výpověď policistů prap. V. a prap. P., avšak pro svá tvrzení nepředkládá jediný relevantní důkaz a zůstává tak spíše jen v úrovni nepodložených spekulací.

23. V dané věci není ani rozhodné, že byl žalobce kontrolován již po opuštění vozidla. Pojem řidič ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) a g) je třeba dle soudu vykládat tak, že se jím míní nejen osoba bezprostředně se účastnící silničního provozu, ale i osoba, která se takového provozu účastnila před určitým okamžikem a výzvy policistů souvisí právě s její účastí v silničním provozu. K takovému závěru dospěl i NSS v rozsudku ze dne 22. 2. 2011, č. j. 2 As 1/2011-60, bod 20 uvedl: „Řidičem, na něhož se vztahuje povinnost vymezená v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, bude i ten řidič, který byl přímým účastníkem silničního provozu před určitým časovým okamžikem. Musí zde však existovat na první pohled zjevná souvislost mezi důvodem k učinění výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích jakožto řidiče.“ V této věci byla podle soudu dána souvislost mezi důvodem k učinění výzvy a účastí žalobce jako řidiče v silničním provozu. Policisté ztotožnili žalobce a vyzvali ho k orientačnímu testu a následnému lékařskému vyšetření bezprostředně poté, co byl policisty spatřen na chodníku poblíž zaparkovaného vozidla, které několik minut předtím dle výpovědi policistů řídil. Lze tak uzavřít, že souvislost mezi přímou účastí v silničním provozu jako řidiče motorového vozidla a výzvou policistů byla v tomto případě zachována. Nejednalo se o situaci, kdy by byla tato souvislost již „přetržena“ zcela jiným dějem, nebo by od řízení vozidla do výzvy policistů uplynul delší časový úsek v řádu vyšších desítek minut. To však nebyl tento případ. Tvrzení žalobce o tom, že byl kontrolován jako chodec, je tak s ohledem na výše uvedené bez významu.
24. Jako nedůvodnou shledal soud i námitku stran neprokázání výzev k podrobení se dechové zkoušce a následnému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu. Žalobce v žalobě a později v replice k vyjádření žalovaného uváděl, že nebyl řádně a kvalifikovaně vyzván, ale pouze neformálně „požádán“, zda se chce podrobit dechové zkoušce a následnému lékařskému vyšetření. Ze správního spisu se však nic takového nepodává. Ze správního spisu naopak plyne, že byl žalobce řádně a úplně poučen ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu. To plyne jak z výpovědi zasahujících policistů, tak o tom rovněž svědčí poučení policejního orgánu na č. 1. 3 správního spisu. Ostatně žalobce ani v žalobě neuvedl, čím má být podepřeno jeho tvrzení o pouhém vznesení požadavku na dechovou zkoušku a lékařské vyšetření. Žalobce v žalobě na jednu stranu tvrdí, že nebylo prokázáno, že předmětná výzva byla vůbec dána, na druhou stranu však v rámci výpovědi ve správním řízení žalobce uvedl, že nepovažoval za nutné se takové výzvě jako chodec podrobovat. Rovněž v rámci této výpovědi hovoří žalobce, resp. jeho zmocněnec vždy o výzvě a

nikoli jako o „dotazu“, zda se chce podrobit dechové zkoušce a lékařskému vyšetření. Viz např. str. 3 protokolu o ústním jednání na č. l. 16 správního spisu: „Dále k věci uvádíme skutečnost, která se odebrala na místě kontroly údajného řidiče, kdy M. H., jako chodec byl vyzván zasahující policií k tomu, aby se podrobil dechové zkoušce a test na OPL. Jelikož si nebyl vědom, za jakým účelem PČR ho vyzývá (...)“ – pozn. zvýraznění provedl soud. Skutečnost, že žalobce toto poučení odmítl podepsat, nemá na výše uvedené vliv. Odmítnutí podepsání uvedeného poučení totiž nemůže být bez dalšího důkazem, že daná osoba nebyla řádně vyzvána a poučena. Navíc žalobce nikdy ani nezpochybnil, že by během zákroku nebyl poučen a poučení se záznamem o jeho odmítnutí ho podepsat mělo být vytvořeno až dodatečně. Žalobce ještě v den incidentu při podání vysvětlení sám uvedl, že se hlídce odmítl podrobit testům na přítomnost omamných a psychotropních látek.

25. Po provedeném přezkumu tak má soud za to, že správní orgány v řízení o přestupku žalobce nepochybily, jejich rozhodnutí byla vydána zcela v souladu se zákonem a dostojí požadavkům na přezkoumatelnost. Rovněž uložené správní tresty ve formě pokuty ve výši 28 000 Kč a zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 14 měsíců se v rámci zákonné sazby nacházejí v dolní polovině rozpětí a odpovídají povaze a závažnosti spáchaných přestupků.
26. S ohledem na shora uvedené závěry nebyla žaloba shledána důvodnou, krajský soud ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
27. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný a žalovanému náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: <http://www.nssoud.cz>.

Pardubice, 4. května 2021

Mgr. et Mgr. Jaroslav Vávra v.r.
soudce